

5 E

Hägersten, Stockholm, 20 december 2016

Medborgarförslag

Som boende i Hägersten föreslår vi härmed att konstverket *Uppfinn nått eller dö* av Saga Berlin i bassängen i Västertorps utomhusbad ska bevaras. Vi föreslår att verket återställs till sitt ursprung. Målningen kan förslagsvis skyddas med lack som förhindrar att färgen löser upp sig i vattnet.

Västertorp utmärker sig för de många offentliga konstverken, något som gjort stadsdelen känd. Här finns verk av internationella stjärnor som Vera Nilsson och Henry Moore, liksom Pye Engströms välkända statygrupp utanför Västertorps simhall. Saga Berlins verk i bassängen är ett välkommet tillägg som bör bevaras eftersom det tar avstamp i ett konstnärligt projekt med anknytning till det lokala.

Även om Saga Berlins idé från början har varit att borttagandet av tagsen skulle vara en del av *Uppfinn nått eller dö*, anser vi att bevarandet av detta plats specifika verk ger oss medborgare ett nytt spännande konstverk som dessutom kommer att lyfta badplatsen och Hägersten ytterligare. Med detta verk får Hägersten och Stockholm möjlighet att ställa sig i täten för den offentliga konsten. Alldeles gratis!

Verkets starka visuella estetik gör Västertorps utomhusbad synligt på flera plan. Bassängen sticker ut rent fysiskt i sin omgivning. På ett mer abstrakt samtidskonstplan rör sig verket i samma riktning som konst på den internationella arenan, till exempel Fondation Cartiers (Paris) utställning *Born in The Streets* 2009 eller The Museum of Contemporary Arts (MOCA i Los Angeles) utställning *Art in The Streets* 2011. På hemmaplan har vi Nug som arbetar med en liknande estetik både i videoverk som *It's So Fresh I Can't Take It* eller i utställningar som *Dödslack* på Konstakademien 2011.

Uppfinn nått eller dö anspelar också på (urban) kalligrafi. För den som är intresserad av handskrift är verket en karta över graffitirörelsens ideal och trender i mitten av 2010-talet och är därför unikt för sin samtid. Tags är graffitins minsta och snabbaste beståndsdelar och enligt sociolog Erik Hannerz som forskar i graffiti på Lunds universitet är tags också den del av graffitikonsten som sällan eller aldrig dokumenteras och därför snabbt försvinner ur historien. Erik Hannerz beskriver *Uppfinn nått eller dö* så här:

”Konstnären [Saga Berlin] beskrivning av projektet som en mandala fångar graffitins inbyggda förgänglighet i relation till stadsmiljön, något som den instinktiva reaktionen på graffiti som skadegörelse förstärker. Projektet sätter fingret på frågeställningar kring rätten till staden och dess estetisering: Måste det som inte är beställt verkligen raderas? Instinktivt, eller till vilket pris som helst? Ett bevarande är ytterst intressant eftersom det pekar på en öppen och föränderlig stad som formas av medborgerliga

uttryck oavsett om de beställts eller inte. En stad där konstnärliga uttryck kan uppskattas och omdefinieras inte först och främst utifrån deras legala status utan utifrån hur de upplevs.”

Arina Stoenescu, forskare i typografi och politik inom bokhistoria på Lunds universitet säger:

»Konstnären Saga Berlins konstverk i bassängen i Västertorps utomhusbad i *Uppfinn nått eller dö* är ett modernt uttryck av skriftens utveckling i urban tappning. Bakom bokstävernas estetik kan det finnas dolda budskap, ingenting kommer från ingenting, och därför är det så spännande med tecken som artikuleras genom typografi eller graffiti. Där finns också ett estetiskt tilltalande mönster som ett gränssnitt mot lager av kommunikativa uttryck. Verket får ytterligare en dimension när vattenytan kommer att täcka det virrvarr av graffiti-tags som täcker bassängens botten och bokstäverna kommer att få ett nytt liv.«

I en demokrati är yttrandefrihet och mötesfrihet några av de allra viktigaste medborgerliga rättigheterna. Men dessa rättigheter existerar aldrig på privat mark, de existerar bara på offentlig plats. I Sverige pågår en diskussion om hur vi medborgare kan ta mer plats och bidra till vår fysiska närmiljö. Denna debatt är influerad inte minst av hur medborgare i städer som Berlin eller Köpenhamn medskapat sin närmiljö, ofta men inte alltid genom att be om lov. Som Erik Hannerz skriver ovan kan ett obeställt verk också ha konstnärliga värden, vi drar oss till minnes Lars Vilks *Nimis* eller Dan Wolgers stöld och försäljning av en soffa.

Den offentliga platsen, gator, parker och torg, är demokratins viktigaste arena. Här har vi medborgare yttrandefrihet och mötesfrihet, medborgerliga rättigheter. *Uppfinn nått eller dö* i Västertorps utomhusbad ställer frågor om dessa rättigheter. Vad är vi som medborgare, och vad är vår stat? Vem har rätt till den offentliga platsen? Vem kan uttrycka sig var, hur?

Under det kalla kriget delades Europa av en mur, en järnridå. Staden Berlin var själva sinnebild för järnridån, staden delades bokstavligen. På ena sidan av Berlinmuren tolererades (men de var otillåtna) spontana medborgerliga uttryck. På den andra sidan förföljdes de strängt. På vilken sida av Berlinmuren finns Stockholm?

Återställ verket i Västertorps utomhusbassäng, och bevara det för oss medborgare!

Kontaktpersoner:

Macarena Dusant, macarenadusant@gmail.com

Tobias Barenthin Lindblad, tobias@dokument.org

Macarena Dusant
Vasaloppsvägen 52

+55 namn -
underskrifter